ROK XIV

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

№ 1

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 1 STYCZNIA 1939 ROKU

POLSKI PRZEMYSŁ AZOTOWY W ROKU 1937/38

Pomyślny rozwój koniunktury gospodarczej w Polsce i duże ożywienie na odcinku przemysłowym, wywołane podjętymi pracami inwestycyjnymi i poziomem cen rolniczych — znalazły swój wyraz w dalszym rozwoju polskiego przemysłu azotowego. Doświadczenia ostatnich lat wykazały jeszcze raz niezbicie, iż wielkość konsumcji nawozów, która dla kalkulacji fabryk azotowych jest czynnikiem decydującym, zależy głównie od poziomu cen produktów rolnych.

Wydane ostatnio przez Zjednoczone Fabryki Związków Azotowych w Mościcach i w Chorzowie sprawozdanie za rok operacyjny 1937/38 (1.VII. — 30.VI.) świadczy o tym, że omawiany okres był pomyślny dla przemysłu azotowego. Zjednoczone Fabryki wykazały w okresie sprawozdawczym zysk w nienotowanej dotychczas wysokości 6,6% od kapitału zakładowego przedsiębiorstwa, stopień zaś zatrudnienia tak w Mościcach jak i w Chorzowie przekroczył znacznie poziom z roku ubiegłego.

Poniżej zamieszczamy liczby obrazujące wielkość produkcji przez Zjednoczone Fabryki niektórych nawozów oraz ważniejszych produktów o zastosowaniu przemysłowym (w roku 1937/38):

Produkt	ilość w tonach
Azotniak	76.949
Siarczan amonu	22.495
Saletrzak	20.633
Saletra wapniowa	70.151
Supertomasyna	43.280
Karbid	10.335
Kwas azotowy	8.785
Salmiak rafinowany	2.032
Tlen w m^3	762.539

Ogólna wielkość produkcji w przeliczeniu na czysty azot wynosiła w nawozach azotowych — 36.863 ton N_2, w produktach chemicznych o zastosowaniu przemysłowym — 4.522 ton N_2, w supertomasynie zaś i dwufosfacie w przeliczeniu na P_2O_5 — 12.510 ton.

Jeśli porównać cyfry produkcji osiągnięte w r. 1933/34, 1936/37 oraz w 1937/38 to okaże się, iż wykazują one znaczny wzrost, wyrażający się dla nawozów azotowych cyframi: 100%, 132,4% i 180,8%, dla produktów chemicznych azotowych 100%, 158,4%, 178,7%, dla supertomasyny 100%, 387,1%, 397,1%.

Obroty (tak na rynku krajowym jak i zagranicznym) również wzrosły w porównaniu okresu poprzedzającego. Dla nawozów azotowych wzrost ten wyraził się cyfrą 7,9%, dla produktów technicznych azotowych 15,2%, dla supertomasyny i dwufosfatu 33,7%.

Jak wiadomo, Zjednoczone Fabryki eksportują szereg produkowanych przez siebie artykułów. W okresie sprawozdawczym Zjednoczone Fabryki wyeksportowały poważne ilości siarczanu amonu, azotniaku oraz wiele artykułów o zastosowaniu przemysłowym. Liczba krajów, do których dotarły wyroby Zjednoczonych Fabryk, wzrosła do 57, przy czym w ogromnej większości dokonywane były obroty z krajami wolnodewizowymi. Jeśli chodzi o koniunkturę zagraniczną dla nawozów azotowych to przedstawiała się ona w r. 1937/38 pomyślnie, przede wszystkim dzięki powolnej ale stałej zwyżce cen na rynkach eksportowych, osiąganej dzięki kartelizacji całego prawie przemysłu azotowego w Europie i umowie, jaką kartel europejski posiada z przemysłem saletry chilijskiej.

Obecny poziom konsumcji nawozów i jego linia rozwojowa w ostatnich latach postawiły Zjednoczone Fabryki wobec zagadnienia konieczności zwiększenia obecnych możliwości produkcyjnych. Przystąpiono więc do rozbudowy fabryki w Mościcach. Część planu budowy wykonana została w roku sprawozdawczym, ukończenie zaś przewidziane jest na rok następny. Po rozszerzeniu zdolności produkcyjnej fabryk w dziale nawozowym, Zjednoczone Fabryki zamierzają poświęcić główną uwagę stworzeniu produkcji nowych artykułów chemicznych o zastosowaniu przemysłowym, ażeby bardziej uniezależnić przedsiębiorstwo od wahań koniunktury, właściwych rynkowi rolniczemu. Po linii tej poszedł przemysł azotowy w Anglii i w Niemczech.

Treść interesującego sprawozdania Zjednoczonych Fabryk uzupełniają dwie mapki, z których jedna ilustruje rozmiary konsumcji azotu związanego w poszczególnych dzielnicach Polski w latach 1937/38, druga zaś przedstawia rozmieszczenie 80-ciu punktów sprzedaży produktów chemicznych przedsiębiorstwa na rynkach światowych.

Biblioteka Jagiellońska

NOWE DZIAŁY PRODUKCJI

Tow. Zakł. Chem. „Strem", Sp. Akc., Warszawa, Mazowiecka 7, po długotrwałych próbach, uruchomiło produkcję żelatyny fotograficznej.

Fabryka posiada odpowiednie laboratorium fotochemiczne, umożliwiające współpracę z odnośnymi odbiorcami żelatyny fotograficznej.

5-LECIE ISTNIENIA MUZEUM TECHNIKI I PRZEMYSŁU

Dn. 16 grudnia 1938 r. Muzeum Techniki i Przemysłu obchodziło piękną uroczystość 5-lecia swej pracy. Data ta zbiegła się z dorocznym posiedzeniem Komitetu Fachowego, które dzięki temu nabrało cech specjalnie uroczystych. Posiedzeniu przewodniczył Rektor Politechniki, p. Prof. Dr. J. Zawadzki.

Protektora i pierwszego członka honorowego Muzeum — Pana Prezydenta Rz. P. — reprezentował Pan Minister Przemysłu i Handlu, A. Roman. Pozatym obecni byli liczni przedstawiciele władz państwowych, miejskich, samorządu gospodarczego oraz świata nauki, techniki i przemysłu. Posiedzenie Komitetu Fachowego poświęcone było zapoznaniu zebranych z pracami, prowadzonymi przez Muzeum przy urządzaniu Pawilonu Polskiego na Wystawie Światowej w N. Yorku. Dyrektor Muzeum, Inż. K. Jackowski, po zrekapitulowaniu prac dokonanych przez Muzeum w ubiegłym 5-leciu, przedstawił zebranym wyniki, osiągnięte przez Muzeum przy projektowaniu i wykonaniu eksponatów na wspomnianą Wystawę.

Zademonstrowane zostały zebranym imponujące tablice plastyczne, wykonane dla działu przemysłowego Wystawy, oraz serie tablic, mniejszego formatu, dla działu naukowego.

Na zakończenie uroczystości, Pan Wice-Minister Spraw Wojskowych, Gen. Inż. A. Litwinowicz, udekorował Dyrektora Muzeum, Inż. Jackowskiego Krzyżem Oficerskim Polonia Restituta, oraz kilku innych współpracowników Muzeum — Krzyżami Zasługi.

Całość uroczystości, a w szczególności prace wykonane dla Pawilonu Polskiego na Wystawie w N. Yorku w sposób całkowicie oryginalny i stojący na wysokim poziomie artystycznym, pozostawiły wśród zebranych jaknajlepsze wrażenie.

Z WYDAWNICTW

Z okazji 40-letniego jubileuszu Stowarzyszenia Techników Polskich w Warszawie, z inicjatywy Zarządu tegoż Stowarzyszenia, pojawiła się publikacja w postaci doskonale opracowanego przez D-ra Inż. Zygmunta Przyrembla — szkicu monograficznego. Zgadzając się z autorem, że ramy podjętego przez niego zadania mogłyby być daleko większe, gdyby chcieć opracować „wyczerpującą monografię", musimy z drugiej strony przyznać, że praca p. Dr. Przyrembla w dostatecznej mierze oświetla działalność Stowarzyszenia za ubiegłe 40-lecie, nie poprzestając jednak wyłącznie na tym okresie, a wprowadzając doń czytelnika przez zaznajomienie go w najogólniejszych zarysach z historią powstawania przemysłu rodzimego od czasów „Stanisławowskich" i następnie z ruchem organizacyjnym wśród inżynierów zapoczątkowanym przez inżynierów komunikacji w r. 1860. Opis 40-letniej działalności Stowarzyszenia Techników daje nam poznać doniosłą rolę jaką Stow. odegrało w naszym życiu naukowym, przemysłowym, narodowościowym i społecznym.

Nakładem Zakładów Chemicznych „Kutno" S. A. ukazało się tłumaczenie nowej w literaturze gospodarczej pracy Williama J. Hale dr. Fil. p. t. „Dobrobyt świta" (Prosperity beckons). Autor tej ciekawej książki wychodzi z założenia, że przyczyną zaburzeń gospodarczych jest zakłócenie równowagi pomiędzy przemysłem a rolnictwem, spowodowane rewolucją przemysłową na przełomie XIX i XX wieku. Skutecznym, zdaniem autora, środkiem zaradzenia bezrobociu oraz szeregowi klęsk gospodarczych jest zastępowanie znacznej części przerabianych w przemyśle surowców pochodzenia kopalnianego i z innych źródeł naturalnych — surowcami rolniczymi. Szereg rozdziałów książki poświęconych jest zagadnieniu alkoholowemu; autor podkreśla, że stosowanie alkoholu do celów przemysłowych, a przede wszystkim jako paliwa zastępującego benzynę, przyczyni się bezsprzecznie do zwiększenia powszechnego dobrobytu. Książka w przekonywujący sposób popularyzuje ideę stosowania surowców rolniczych i zaciekawia aktualnym i ważnym dla naszych stosunków tematem.

INFORMACJE EKSPORTOWE

W drugiej połowie stycznia r. b. rozpocząć się mają rokowania handlowe polsko-sowieckie. W związku z powyższym zainteresowane przedsiębiorstwa chemiczne winny nadesłać pod adresem Związku, w nieprzekraczalnym terminie do dn. 8 stycznia, postulaty dotyczące zarówno eksportu do Z. S. R. R. jak i importu stamtąd surowców i półfabrykatów.

W dn. 22 grudnia 1938 r. podpisana została umowa handlowa polsko-litewska.

Zanotowane zostały następujące zmiany przepisów celnych i reglamentacyjnych (Nr. 35 i 36 „Informatora Eksportowego"):

Belgia. Z dn. 3.XII.38 r. import obuwia gumowego uzależniony został od specjalnych zezwoleń przywozowych.

Boliwia. Zniesiono ograniczenia i zakazy przywozu, podwyższono natomiast znacznie dotychczasowe stawki celne.

Egipt. Z dn. 1.I. r. b. wchodzą w życie nowe przepisy dotyczące importu specyfików farmaceutycznych. Ogłoszona została nowa ustawa o produkcji, imporcie i eksporcie mydeł.

Finlandia. Wprowadzono zakaz importu i sprzedaży środków kosmetycznych zawierających parafenylendiaminę.

Francja. Z dn. 4.XII.38 r. podwyższone zostało cło, m. inn., na następujące artykuły: kwas olejowy, farby zaprawione na oleju, mydła, ceraty, barwniki smołowcowe, wapno i szereg innych.

ZWIEDZAJ MUZEUM PRZEMYSŁU I TECHNIKI W WARSZAWIE, UL. TAMKA 1 TELEFON 298-84

„W OBROCIE ZAGRANICZNYM KORZYSTAJ Z USŁUG SAMOLOTU"

Nowa Zelandia. Wprowadzenie reglamentacji przywozu.

Syria i Liban. Obniżenie cła na sztuczne materiały plastyczne z 25% do 11% ad v. Zwolniono od cła przywozowego makuchy oleiste.

Następujące firmy, o których Związek posiada korzystne informacje handlowe, interesują się importem do Peru artykułów farmaceutycznych: Luis I. Fabrega, Cailloma 437, Lima, Peru. Antonio Iil Accolti, Lima, Peru.

KRONIKA

W fabryce w Strzemieszycach, Tow. Akc. Zakł. Chem. „Strem", odbyła się w dn. 11 grudnia 1938 r. uroczystość przekazania przez pracowników fabryki — armii jednego ciężkiego karabinu maszynowego oraz 5-ciu lekkich karabinów maszynowych.

W dn. 1 i 2 lutego 1939 r. odb· dzie się Zjazd Sekcji Inżynierii Chemicznej Związku Inżynierów Chemików we Lwowie. Celem powyższego Zjazdu będzie zorientowanie się, które zagadnienia inżynierii chemicznej są najbardziej ważne na terenie Polski i jakie są najpoważniejsze braki i możliwości zaradzenia im. Zgłaszanie uczestnictwa kierować należy pod adresem: Okręg Lwowski Związku Inżynierów Chemików, Lwów, Politechnika.

W dniach 10 — 20 czerwca 1939 r. odbędzie się w Budapeszcie pod protektoratem Regenta de Horthy VI Międzynarodowy Techniczno-Chemiczny Kongres Przemysłów Rolnych (VI Congrès International Technique et Chimique des Industries Agricoles). Tematem obrad i referatów będą zagadnienia z dziedziny naukowej, przemysłowej i ekonomicznej. W ramach obrad sekcji przemysłowej przewidziany jest szereg referatów dot. cukrownictwa, przemysłu fermentacyjnego, tłuszczowego, mleczarskiego i in. Program kongresu obejmuje również szereg wycieczek do centrów przemysłowo-rolnych.

Referaty zgłaszać należy do Sekretariatu Kongresu, Budapeszt V, Mária Valéria-utca 10 — do dnia 1 lutego 1939 r.

Z okazji otwarcia nowowybudowanego „Kanału Alberta" łączącego Antwerpię z Liège — organizowana jest w Liège Międzynarodowa Wystawa Techniki Wodnej (Exposition Internationale de la Technique de l'Eau). Protektorat nad wystawą objął Król Leopold III. Celem wystawy jest uwypuklenie i zobrazowanie doniosłości roli wody we wszelkich dziedzinach życia i techniki. Poszczególne działy wystawy poświęcone będą: inżynierii wodnej, nawigacji, rybołóstwu, sportowi wodnemu i in. Wszelkich informacji dot. zgłaszania udziału w wystawie udziela Generalny Komisariat Wystawy — 4, Boulevard Piercot, Liège.

W dn. 20 — 22 kwietnia r. b. odbędzie się w Warszawie I Polski Zjazd Spawalniczy zorganizowany przez: Stowarzyszenie dla Rozwoju Spawania i Cięcia Metali w Polsce, Stowarzyszenie Hutników Polskich, Stowarzyszenie Inżynierów Mechaników Polskich i Związek Polskich Inżynierów Budowlanych.

Ze względu na szybki rozwój spawalnictwa w ostatnich latach oraz znaczenie jakiego nabiera spawalnictwo w Polsce, Zjazd ten spotka się niewątpliwie z dużym zainteresowaniem świata technicznego. Bliższych informacji odnośnie nadsyłania referatów na Zjazd, uczestnictwa i t. d. udziela Biuro Komitetu Organizacyjnego Pierwszego Polskiego Zjazdu Spawalniczego, Warszawa, Zgoda 10 m. 3 (tel. 560-47 wewn. 13).

W czasie od 20 lutego do 3 marca r. b. odbędą się w Londynie i w Birmingham, Targi Przemysłu Brytyjskiego. Materiały, dotyczące organizacji Targów są do przejrzenia w Wydz. Ekonomicznym Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, Warszawa, Chmielna 2.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Rz. P. Nr. 97 z dn. 15 grudnia 1938 r. ukazało się pod poz. 654 Oświadczenie Rządowe z dnia 28 października 1938 r. w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych protokułu dodatkowego z dnia 29 maja 1937 r. do protokułu taryfowego między Polską i Estonią, podpisanego w Tallinie w dn. 23 lutego 1937 r.

W Dz. Ust. Rz. P. Nr 91 z dnia 15 grudnia 1938 r. ukazało się pod poz. 656 Oświadczenie Rządowe z dnia 3 grudnia 1938 w sprawie ratyfikacji i wymiany dokumentów ratyfikacyjnych porozumienia między Polską a Finlandią z dnia 31 stycznia 1938, dotyczącego clenia oleju żywicznego.

W Dz. Ust. Rz. P. Nr. 98 z dnia 17 grudnia 1938 ukazał się pod poz. 657 tekst porozumienia między Rzecząpospolitą Polską, a Rzeszą Niemiecką z dnia 25 kwietnia 1938, w sprawie zmiany punktu 1 załącznika A układu polsko-niemieckiego z dnia 22 grudnia 1926 r. o wydaniu akt.

W Dz. Ust. Rz. P. z dnia 20 grudnia 1938 r. ukazało się pod poz. 660 Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1938 r. o przepisach przejściowych i uzgadniających, związanych z rozciągnięciem przepisów celnych na ziemie odzyskane w październiku i listopadzie 1938 r.

Rozporządzenie wchodzi w życie dn. 20 grudnia 1938 r. i obowiązuje od dnia objęcia przez Polskę ziem odzyskanych.

W Dz. Ust. Nr. 99 z dnia 20 grudnia 1938 r. ukazało się pod poz. 662 Rozporządzenie Ministrów Spraw Wewnętrznych i Skarbu z dnia 30 listopada 1938 r. o wysokości sum na koszty akcji przeciwpożarowej na r. 1939.

Rozporządzenie obowiązuje od dn. 20 grudnia 1938 r.

ECHA

Dnia 31 grudnia 1938 r. p. Prof. Edmund Trepka, dotychczasowy Dyrektor Związku Przemysłu Chemicznego, opuścił zajmowane stanowisko.

Dn. 1 stycznia 1939 r. stanowisko Dyrektora Związku Przemysłu Chemicznego objął dotychczasowy zastępca Dyrektora, p. Inż. Tadeusz Zamoyski.

ORJENTACYJNE CENY NIEKTÓRYCH WYTWORÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

	Cena zł.
Aceton	330.—
Alkohol metylowy techniczny 98%	160.—
Alkohol metylowy czysty	225.—
Amoniak skroplony za 1 kg. NH_3	1.45
Azotan amonu	110.—
Azotyn sodowy 98—100%	110.—
Benzol chem. czysty (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	80.—
Benzol handlowy 90%, (łącznie z opłatą na fundusz drogowy zł. 12)	75.—
Bisulfat	15.—
Boraks krystal. (franco st. odb.)	77.—
Chlor ciekły	115.—
* Chloran potasu, techn. miel.	170.—
* Chloran sodu techn.	150.—
Chlorek bielący	32.60
* Chlorek cynku w proszku biały	115.—
Chlorek wapnia	17.—
Chlorobenzol	160.—
Chloroform purissimum	650.—
* Cytrynian sodowy	550.—
Dwuchromian potasu	155.—
Dwuchromian sodu	125.—
Dwufosforan sodowy (brutto za netto)	57.—
Dwuwęglan sodowy	36.—
Fenol czysty	195.—
Formalina 40%	160.—
* Gliceryna destylowana 85% (franco st. odbiorcza)	245.—
* Gliceryna farmaceutyczna 90%	280.—
Karbid (franco st. odb.)	50.—
Karbolineum	22.—
Klej kostny (brutto za netto, franco st. odbiorcza)	180.—
Klej skórny (brutto za netto franco st. odbiorcza)	
Gatunek Extra	250.—
Gatunek I	230.—
Krezol DAB4	75.—
*Kwas cytrynowy	420 —
Kwas mrówkowy 80%	235—260.—
Kwas siarkowy 60° Bé	4.25
* Kwas winowy	440.—
* Kwaśny winian sodowy	620.—
Mączka kostna odklejona 30% P_2O_5 (brutto za netto)	15.—
Mączka rogowa 13/14% N (brutto za netto)	35.—
* Nadchloran potasu	150.—
* Naftalen czysty w łuskach	55.—
Octan metylu	300.—
Octan ołowiu gat. I	165.—
Octan sodu kryst.	90.—
* Oleina destylowana (franco st. odb.)	205.—
Olej kopytkowy	420.—
Olej kostny	400.—
Oleum 20%	12.75
Potaż kalcynowany 90/92%	110.—
Potaż żrący topiony 88/92%	135.—
Saletra potasowa	120.—
Saletra sodowa przem.	58.—
Saletra sodowa rafin.	69.—
Salmiak rafinowany	100.—
Salmiak sublimowany	180.—
Siarczan amonu techn.	22.—
Siarczan miedzi (parytet Warszawa)	73—74.—
Siarczek sodu 60/62%	52—54.—
Smoła preparowana	15.25
Soda amoniakalna	20.70
Soda żrąca (kaustyczna)	49.70
Sól glauberska krystaliczna	7.—
Stearyna (brutto za netto, franco st. odbiorcza)	210.—
Superfosfat 16% (franco st. odbiorcza)	9,95
Toluen chem. czysty	95.—
Trójfosforan sodowy (brutto za netto)	65.—
Żelatyna techn. (brutto za netto, franco st. odbiorcza)	475.—

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i należy je rozumieć za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką należy rozumieć wraz z opakowaniem.

PRODUKTY WYTWORCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne:

„*Przemysł Chemiczny Boruta*“ Sp. Akc. Zgierz. Telefony bezp. z Łodzią Nr. 195-96, 195-97, 195-98. Adres telegr. „Boruta-Zgierz“. Przedstawicielstwa: Łódź, Piotrkowska 177, tel. 192-12. Warszawa, Żórawia 29 m. 1, tel. 808-09. Warszawa, Piusa XI Nr. 3 m. 8, tel. 838-78. Bielsko, Grażyńskiego 60, tel. 21-57. Białystok, Gen. Pierackiego Nr. 38, tel. 11-08. Częstochowa, 1-a Aleja Nr. 14, tel. 17-80. Kraków, Smoleńsk Nr. 34, tel. 163-36. Poznań Słowackiego 36, tel. 63-39.

„*Wola Krzysztoporska*“ Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.

Zakłady Chemiczne w Winnicy, S. A. Winnica, poczta Henryków k/Warszawy, tel. 1-a podm. 17. Biuro sprzedaży: Inż. Oskar Gross. Łódź, Gdańska 81, tel. 186-12.

Chlorek wapna bielący:

„*Elektryczność*“, Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-44.

Chlorek wapnia ($CaCl_2$):

„*Zakłady Solvay w Polsce*“. Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Farmaceutyczne przetwory:

„*Ludwik Spiess i Syn*“, Sp. Akc. Warszawa, Daniłowiczowska 16, tel. Centrala-Spiess.
„Fr. *Karpiński* Spółka Akcyjna“. Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00.

Gliceryna farmaceutyczna i techniczna:

„*Strem*“, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.
„*Schicht - Lever*“ Przem. Tłuszcz. Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.

Gumowe artykuły techniczne:

„*Wolbrom*“. Sp. Akc. Warszawa. Leszno 15, tel. 11-06-81.
„*Piastów*“ Zakł. Kauczukowe Sp. Akc., Warszawa, Złota 35, tel. 333-49.

Jedwab sztuczny:

„*Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu*“, Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
„*Chodaków*“ *Fabryka przędzy i tkanin sztucznych*, Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.

Karbid:

„*Elektryczność*“, Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Klej kostny i skórny:

„*Strem*“, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Kwaśny węglan sodowy (bicarbonat):

„*Zakłady Solvay w Polsce*“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Oleina zwierzęca:

„*Strem*“, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Olej kopytkowy:

„*Strem*“ Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Olej kostny:

„*Strem*“ Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-30.

Siarczek węgla:

„*Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu*“, Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Słomka i włosie wiskozowe:

„*Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu*“, Sp. Akc. Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.

Soda amoniakalna, krystaliczna i kaustyczna:

„*Zakłady Solvay w Polsce*“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 591-24.

Soda kaustyczna:

„*Elektryczność*“, Akc. Tow. Warszawa, Czackiego 6, tel. 634-94.

Sól glauberska krystaliczna oraz kalcynowana, odwodniona.

„*Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu*“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 8-75-39.

Stearyna:

„*Strem*“, Sp. Akc. Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 584-33.

Środki grzybobójcze do nasycania drewna, środki ognioochronne

„*Fungus*“ Sp. z o. o., Warszawa 1, Nowogrodzka 49 tel, 999-84.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego“ bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.